

ตำนานพระธาตุเจ้าแห่งเมืองน่าน

พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ

มหาอำมาตย์โท เจ้ามหาพรหมสราชาติ (มหาพรหม อดิเทพ)

เจ้าสุพรรณภรรยา

พิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมังกลาภิเชก เชียงใหม่

1161

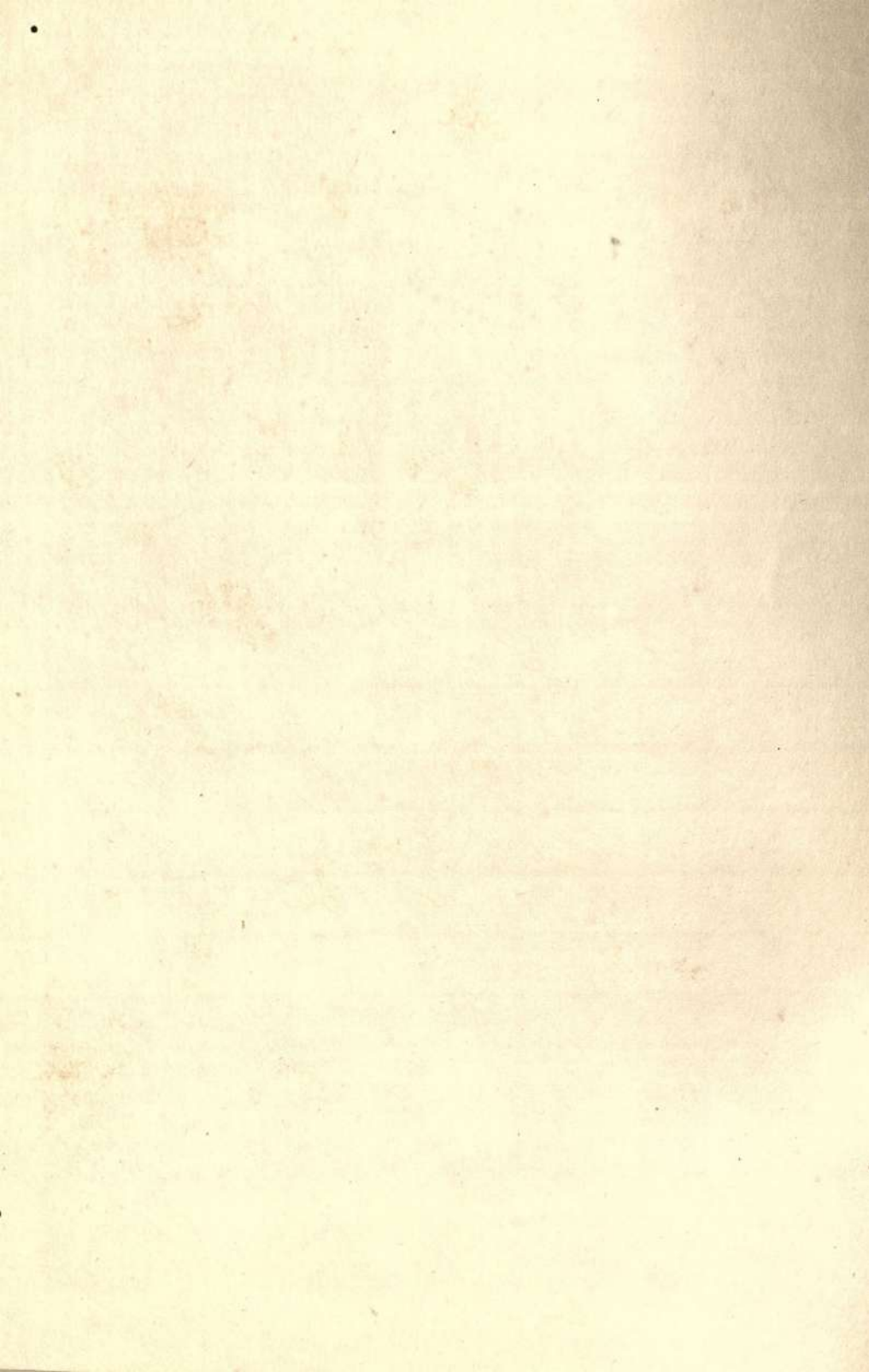
135

ม

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมังกลาภิเชก เชียงใหม่

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมังกลาภิเชก เชียงใหม่

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
เชียงใหม่

ตำนานพระธาตุแช่แห้งเมืองน่าน

พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ

มหาอำมาตย์โท เจ้ามหาพรหมสุรชาติ (มหาพรหม ฉนวน)

เจ้าผู้ครองนครน่าน

๘
บมะแม พ.ศ. ๒๔๗๔

โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก เชียงใหม่

คำนำ

เจ้าภาพงานศพ มหาอำมาตย์โท เจ้ามหาพรหมสุรชาติ (มหาพรหม
ณาน) แจกความมายังราชบัณฑิตยสภา ขอให้กรรมการช่วยเลือกเรื่อง
หนึ่งข้อ เพื่อพิมพ์แจกในเขตพระราชทานเพลิงศพดังเรื่อง ๑ กรรมการ
จึงเลือกเรื่องตำนานพระธาตุแช่แห้งให้พิมพ์ในสมุดเล่มนี้ ด้วยเห็นว่า
เหมาะแก่งานศพเจ้ามหาพรหมสุรชาติ และชนพินเมืองน่านผู้จะได้รับ
หนังสือนี้ไป

ตำนานพระธาตุแช่แห้ง นี้ จะมีความจริงเพียงไรยากที่จะวินิจฉัย
เพราะกล่าวถอยหลังขึ้นไปจนเวลาาร่วมพุทธกาล แต่น่าจะตั้งนิษฐาน
ว่าได้สร้างขึ้นเมื่อสร้างเมืองน่านไม่นานนัก ถ้ากล่าวตามพงศาวดารเมือง
น่านก็มีอายุไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ปี แต่จะอย่างไรก็ดี เมื่อบุชนียวัตถุของ
พินเมืองมอญเป็นหลักฐานสำหรับสักการบูชาแล้ว การมีตำนานแต่งเรื่องของ
บุชนียวัตถุนี้ย่อมมีมูลเด่มไป ถ้าตำนานนั้นได้แต่งไว้นาน ก็มีความจริง
มาก ตำนานพระธาตุแช่แห้งจะแต่งเมื่อใดไม่มีบอกไว้ แต่ตามข้อความ
ที่กล่าว มาสู่เรื่องตงเมื่อ พ.ศ. ๒๒๔๗ เวลาแต่งต้องหลงใต้ง
ไม่นาน ประมาณหยาบ ๆ ก็ต้องแต่งมาแต่ ๒๐๐ ปี จึงควรนับเป็น
วรรณคดีชั้นก่อนควรรักษาไว้ มิให้สูญเสีย

ราชบัณฑิตยสภา

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๔

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาภิเชก เชียงใหม่

ตำนานพระธาตุแช่แห้งเมืองน่าน

๑ ครั้งวัดดี ที่นั้จักถ่าวตำนานโบราณ เมื่อพระสัมพันธูประพุทธเจ้าแห่งเรา เมื่อพระองค์ยังทรงมานโปรดสัตว์ทั้งหลาย พระองค์ก็เสด็จไปเค็รเทศบ้านน้อยเมืองใหญ่ด้วยลำดับ มาเมืองนันทบุรีที่ภูเพียงแช่แห้ง แล้วพระองค์ก็ท้านายไว้พระธาตุเพื่อให้ ไชยคะค่าถ่านาคราบเท่า ๕๐๐๐ พระวัดดีถ่า เราฟังรู้เทอญ ๑

เอกทิดถ่า ยังมีวันหนึ่งยามจักโกถ่รุ่ง พระพุทธองค์ส่งกรรณาญาณ อวชฺชุน รำพึงดูก็เห็นอายุตั้งขารแห่งพระองค์ได้ ๘๐ ปีก็จักนิพพาน บัดนี้อายุแห่งกุตถาคคได้ ๖๐ ปีแล้ว ยังเหลืออยู่ ๒๐ ปี กุตถาคครีบโปรดสัตว์ให้เต็มบรรทัดเหมือนดังพระพุทธเจ้าทั้งหลายทุกพระองค์เทอญ ๑

กุตถาคคจกรับผันผายไวยิ่งหัดถบาทต่างคน เพื่อให้โปรดคนและเทวดาทั้งหลายคราบเท่า ๕๐๐๐ พระวัดดีถ่าเทอญ ๑ พระองค์มารำพึงดูดังนี้แล้ว ๑

ถถ ในกาลนั้นเมื่อพระองค์ทรงเห็นอายุแห่งพระองค์ผู้ต้นนั้ พระองค์จึงจักเสด็จเค็รตรงเอาพระสงฆ์ทุกศิษย์คือเจ้าอาณนถัถิอบาทว และรัตนเถร และเจ้าโล่นกะเถร และอุครเถร อันเป็นอรหันตากับอโล่กธรรมวราช เจ้ากุดินารายณ์ เสด็จจากเศควนไปในวันปาฏิภิกคือเดือนเจียง (เดือนอ้าย) แรมค่ำหนึ่งถ่า ๑

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาภิเชก เชียงใหม่

ส่วนท้าวอโศกธรรมราชเจ้ากุดินารายณ์ มีศรัทธาเชื่อใสมากนัก
ก็ตระนางขุนนางราชเทวีไว้ ก็เดินไปตามพระเจ้าคือไม่เท่ากับเกือกไปตาม
อุบรูชาทุกคราวทางแต่ ๑

ส่วนพระยาอินทาทกัถงมาถือนัดรกันพระเป็นเจ้าไปแต่ พระพุทธเจ้า
ก็เสด็จไปสู่กุดินารายณ์เป็นปฐมหัวที่ แล้วไปเมืองกุสุมา แล้วไปเมือง
แกว แล้วไปเมืองดงกาและเมืองสวนตาลเมืองจัน แล้วก็เวียนวฏิตัดขึ้น
ไปเมืองฮ่อและเมืองลือเมืองเงิน แล้วดงมาถึงเมืองพระยากและเมือง
เชียงแสนเชียงรายคชยคอนพระยาอ แล้วไปจอมแวงแล้วไปคชยกระชาว
แล้วไปลำปางนครเวียงจอนเวณเมืองแพร์ เสด็จมาถึงเมืองนันทบุรีถึงห้วย
ไค้ ยืนอยู่แดงแดงดูเห็นวงน้ำตก มีวรรณอันบริสุทธก็ได้ส่งถึงทนาย
มีปลาทหลายตัวใหญ่ เห็นตอนทนายไผ่ทำกำจางควรอามล้างมระมนทิน
พระมุนินทงกัถกคอยู่ฝั่งน้ำทนั้นแต่ ๑

เมื่อนั้นยังมีท้าวคนหนึ่งมาแต่เมืองน่าน มาเสวยเมืองนันทบุรี นาง
ราชเทวีชื่อสันฐุมิตรมาเอบพิตรมตราชนันนันทบุรีก็มีแต่ เมื่อนั้นชาวเมือง
ทั้งหลายเห็นพระพุทธเจ้าเสด็จมายังอยู่ฝั่งน้ำทนั้น เขาก็ให้พระยามตรา
ว่า ข้าแต่มหาราชเจ้า ยังมีตามตั้งวัดตั้งหรือว่าพระตั้งกมุขมาแต่เมือง
ลำกยราชกัมมู ผู้ช่าทงหลายบเคยเห็นคนผู้ใหญ่นัก เขียมหาราชเจ้ารีบ
เสด็จไปดูเทอญ ๑

ส่วนท้าวมตราพิจารณาตุก็รู้ว่าพระพุทธเจ้าเสด็จมา ท้าวก็รีบไป
ไหว้พระพุทธเจ้าเห็นแต่ ๑

พระพุทธรูปเจ้าก็เจรจากับด้วยพระยามตรราชด้วยมจรต์วาจา แล้วพระก็
 บอกเหตุอันมาเนิ่นอันยัตยาวควราวดุไกล พระก็มีใจใคร่อาบน้ำ เดี๋ยวดูอน
 ทรายอยู่นั้นแต่ พระยามตรราชก็รู้เหตุอันพระใคร่อาบนานนั้น ก็ให้สาอาบนา
 แก่พระพุทธรูปเจ้านั้นแต่ พระก็รับเอาสาอาบนั้นทรงลงอาบนาแล้วขึ้นมา
 สาอาบนั้นหนักกลายเป็นแผ่นคำไป พระก็เอามาผั้นนให้แก่พระยามตรราช
 แต่ ท้าวมตรราชเห็นอศักรรยอันประเสริฐรู้ สาอาบนาเกิดเป็นแผ่นคำก็มี
 คำได้มนต์ชั้นหมยมนต์ ก็กล่าวซึ่งราชเทวีว่า ผู้วิจรเที่ยวเทศมาถึงเขตต์
 เมืองเรา เทวีชะตะกแต่งยังอาศน์หมยมนต์กับเครือของบุษชาติดาหมากเมียง
 โภชนอาหารระชานรับยามเช้าให้กินเพลาดินเช้าพรั่งเข้าเพนเทอญว่าอัน ฯ

ส่วนราชเทวีได้ยินพระราชกรณียาณดั้นกหวังเสวยผลในเมืองฟ้า รับ
 ข้อยหน้าเมื่อพลันแต่งศาลาตาดัดเสื่อพุกหมยมนต์และฉัตรกงบังตะวัน แต่งแบ่งทั้ง
 จังหันอันประณีตพร้อมด้วยอันแต่ เมื่อนางแต่งแบ่งไปทันแล้วและนานมา ส่วน
 ท้าวมตรราชมีใจรับวันชั่วร้ายอย่างฮอดโฮงตน ท้าวก็เอาอาศน์เสื่อตาดัดได้แล้ว
 รับเร็วมา ก็ป้ออาศน์ที่นั่งข้างฝั่งหน้าหนวันตกแล้ว ก็อาราธนาพระพุทธรูปเจ้า
 ให้เข้ามาสถิตดำรงญเห็นอาศน์ที่นั้น ก็ให้เขานำโภชนอาหารเป็นทาน
 ตามใจใฝ่ลุ่มอันเห็นแต่ ในเมื่อเมยนภคคกิจแล้ว พระพุทธรูปเจ้าก็ส่ง
 กรุณาญาณไปภายในที่เห็นเมืองนั้นทบุรุษก็เกิดสวดาท อันจักไว้แก่คำธาตุ
 เจริญผลให้เป็นปฐม จึงจกนิยมนเมืองไว้ตามบุพเพเหตุ พระก็เจรจาว่า ดู
 กรรมหาราชจึงตั้งได้ศประสาทตาพังจึงให้จำไว้เทอญ ฯ

เรจากั้เกิดเทศมาถึงทันเป็นปฐมหัวที่ มาอาบนาหวังได้มัจฉาอัน
 ชาวฝั่งต้องบริสุทธ์ แล้วก็สถิตอยู่ข้างฝั่งหน้ากวันตกนั่งอยู่ตามลุ่มเสวย

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
 หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาสิกเฮก เชียงใหม่

โภชนาหารอันนางเทวีเมื่อตกแตงนานมา อันเป็นบุพพนิมิต เมือง
อนันตจักไค ชื่อว่าเมืองนันทกษัตริย์หน้าหมีนชเรเด ๑

เมืองไทยก่อกำเนิดที่หน้าจกัสมวิทธิบริบูรณ์ด้วยเจ้าของสมบัติ
รุ่งเรืองงามด้วยชนบทนิคมบ้านใหญ่เมืองน้อยทั้งหลายหมีนชเรเด ๑

ส่วนทำวอดได้ก่และพระยาอินทกำธรหันดา ได้ยินพระทำนายแล้วจึง
เลิกอัญชุตไหว่ว่า ขอพระพุทธรเจ้าจึงกรุณาไว้แก่ค่าเพื่อเป็นที่ไหว้สักการ
บูชาแก่คนแคะเทวดาครบเท่า ๕๐๐๐ พระวัดสำเทอญว่าอัน ๑

พระดีพิพัญญาเจ้าฟ่งราชนิมนต์แล้วก็ส่งตัญญาไปภายหน้าครบ
เท่า ๕๐๐๐ พระวัดสำ ค่าสำนียงจักตั้งอยู่ จึงเอวมือตบพระเศียรอดุม
จึงได้พระเกศาเส้นหนึ่งให้แก่อรหันตาและมหาอาณนทเพื่อไว้ โปรดสู่ชนครบ
๕๐๐๐ วัดสำเป็นขนาด ส่วนอรหันตารับเอาพระเกศาเส้นนั้นแล้วก็ให้แก่
พระยามถราชหันเด ๑

ส่วนพระยามถราชรับเอาแล้วก็มีสติได้มนต์ยันต์ปานดังได้ ชนพาทางคบ
(ทั้งแป) หันเด ส่วนพระยามถราชก็ให้แบ่งโกศอันหนึ่งแล้วด้วยแก้ว
มณเฑียรมั่งอ่องภายในวรณเขี้ยวใส่ดังปักเมงก้านแล้วก็ได้ในน้ำคนคนที่
ใหญ่ ๓ กำ บิดปากดีคาตด้วยเส้นค่า แล้วพระยามถราชกับพระยาอินทแคะ
พระยาอโศกธรรมราชแคะอรหันตาทั้ง ๓ คนเด เจ้าอาณนทก็นำเอาธาตุ
ไปใส่กุเพียง แล้วก็ขุดขุมตลิ่ง ๓๐ วา กว้างเท่ากันเป็นสี่แฉ่งมณฑล
แล้วก็มีจุเกศาธาตุไว้เพียงแฉ่แห่ง ในเมืองนั้นทบุรุษเป็นปฐมหัวที่
ก่อนเด ๑

พระยามถราชได้บัจจุเกศาธาตุไว้แล้วก็มีใจได้ศรัทธาได้เงิน ๓๐๐,๐๐๐
บูชาพระเกศาธาตุเจ้าเพื่อแลกเอาสุขในเมืองฟ้าและนิพพานก็มีเด ๑

ส่วนนางแก้วผู้ชื่อนักฐานฐิมิตรก็เห็นโทษในสิ่งสารภนั้นบเทียง ก็ได้
เงิน ๓๐๐,๐๐๐ บูชาพระเกศาธาตุเจ้าเพื่อแลกเอานิพพานแด่ ๑

ส่วนเมืองทั้งหลายก็มีใจศรัทธาได้เงินมากหนกนับได้ บูชาพระเกศา
ธาตุเจ้าเพื่อแลกเอานิพพานกั้มแด่ ส่วนท้าวพระยาทั้งหลายมีพระยาอินท์
เป็นประธานครันจุธาตุไว้แล้ว ก็แต่งยนต์พัดเวดต้อมไว้ภายในเพื่อรักษา
พระเกศาธาตุเจ้าครบต่อเท่า ๕๐๐๐ พระวัดลำกั้มแด่ ๑

ส่วนพระยามตราชกั้ช่าก็อธิฐูกอมตั้งเป็นเจดีย์ในกำมกตางชุม สูง ๓
ศอกแถวกลมดินชนให้เพียงผูดนดงเก้า เพื่อใหม่คองเลี้ยงจระกาดนาน
ครบเท่า ๕๐๐๐ พระวัดลำกั้มแด่ ๑

เมื่อนพระพุทเจ้ากั้ช่าทำนยไว้ว่า ครันพระศกาดคินิพพานไปแล้ว
จึงเอาธาตุคอกข้อมอกช่ายกุมารุไว้แถมเกศาธาตุในทีนเทอญ ๑ ภายหน้า
เมืองอนนจักรุงเรื่องงามเต็มคองเมืองพาทินแเด ๑

พระพุทเจ้ากั้ช่าดวงนแเดวกั้เสด็จไปเมืองแพรวเมืองส่ายเมืองด้อยช่าย
ชาวเมืองตอดอยเกง เมืองหอดหัวเคยนชนไปถึงดำพดเชียงใหม่ เมือง
คินเมืองยวมทรางละโตง ทางท่าฮอนนครกุสินารายน แด้วไปเมืองลำวัดกั้
อยู่สถิตในเชตวันฮารามแเดกั้มแด่ ๑

อุปเว ในเมื่ออายุพระได้ ๗๐ ปีบายกั้ช่าจรเคิรเทศไปโปรดสัตว์
ผับแเผนด้แดนเมืองน้อยเมืองใหญ่ทั้งมวด ตางเถกั้กั้ไปทางอากาศ ตาง
เถกั้กั้ไปควยภิกษุ ๒ คน ๓ คน ชนเมอผู้คองน้อยคองใหญ่ อธิฐานไว้
พระธาตุและพระบาท ตางเถกั้กั้มบริวารมากนั้กั้ไปด้วยไปตาม ตางเถกั้กั้
คเอนานทกั้คอบาครไปถึงเค็ยวกั้มแด่ ๑

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาสิกเฮก เชียงใหม่

พระกัณฑ์เจ้าไปถึงเมืองฮ่อวิเทหพิภ (กตัม) ลงมาถึงเมืองนั้นทบุรี
กล่าวเทศถ้วน ๒ ที่ มาในครมเพียงที่นั้น พระกัณฑ์อยู่ได้ริมไม้ดำโรง
หว่างกลางแม่น้ำเตียนน้ำคดงหันแต่ ๑

เมื่อนั้นมีพราหมณ์ผู้หนึ่งถูกแต่ห้วยไค้มากับด้วยข้าชายแห่งคนผู้
หนึ่งกเห็นพระเจ้ากับเจ้าอาณาทนงอยู่ไค้ไม้ดำโรงที่นั้น พราหมณ์นั้นก็
รู้จักว่าเป็นพระพุทเจ้ามานงอยู่ทนน ท่านพราหมณ์ก็จึงใช้ข้าชายคนเมื่อ
เข้าดมขอเซไค้ด้วยบ้านห้วยไค้ นั้นมาทานแก่พระเจ้กัเป็นอันนานมากนัก ท่าน
พราหมณ์จึงกล่าวว่ามีตั้งนานมายังนี้ ข้าชายผู้หนึ่งก็กล่าวว่ามีมากดม
เช่นอันแห่งเสียนานมาว่าอัน ที่นั้นท่านพราหมณ์ก็เอาหมากดมอันมาให้
เป็นทานแก่พระเจ้ทนนแต่ ๑

ในขณะนั้นยังมีเมงหมาเต่าตัวหนึ่งออกมาจาก โคนมานอ้มแทบ
แห่งพระเจ้ทนนแต่ พระองค์ก็เยี่ยมไค้ห้วยแต่ ๑

เมื่อนั้นอาณาทนจึงไค้ว่าพระพุทเจ้าเยี่ยมไค้ห้วยเหตุไรเจ้าว่าอัน พระ
พุทของศักดิ์กล่าวว่าดุกรอาณาทน ในเมื่อพระตภาคดิพพานไปแล้วชาก
กตภาคศักดิ์มาตั้งอยู่ในที่นครบต่อเท่า ๕๐๐๐ พระวัดดีดำ ๑

บ้านห้วยไค้จักเป็นเมืองอันหนึ่งชื่อว่าเมืองน่านในที่จักได้ชื่อว่าแห่ง
แห่ง เมงหมาเต่าคองจักได้เป็นพระยาคนหนึ่งกนเมืองอนนชื่อว่าทาว
ชาก่าน เหตุว่ามีชาติตายด้วยน้ำหมักแต่ ๑

ทาวคองนั้นจักได้เล็กคำสนาพระตภาคเมื่อช้อย ท่านพราหมณ์ผู้
จักได้เกิดมาเป็นอุปาสกผู้หนึ่ง จักได้ใช้ตะกรคำสนากุชะแต่ ๑

ท้าวซำก่านจักตั้งรางวัลค่าส่งนาญให้รุ่งเรือง เมื่อช้อยหมั้นชะแด พระ
 ทำนายแทน แดวกได้ตั้งไปด้วยดำคัมบ้านเมืองทงหลาย แดวกไปตั้งเมืองกุลี
 นารายันนอนอยู่ไต่ยมไม่รังสองคนทันแแต่ เมื่อพระนิพพานนอายุพระกั
 เต็ม ๘๐ ปี ในบั้นเป็นบมะตั้งไทยว่าเปนบได้ เดือนแปดเพ็ญเมง วัน
 อังคารพระจันทร์เสวยถูกษกคดวงซื่อวิสาขะแแต่ พระกัทรงพยาชิงทัง
 นอนอยู่ไต่ยมไม่รัง เอาคนไปไต่เอาหัวเมื่อเห็นอ หลังไปวันออกหน้า
 ไปวันตกแแต่กัตั้งเจ้าอาณนที แแต่บริษัทห้าหมู่แแต่อินทาทพรหมยมราช
 เทวดาทงหลายพร้อมแแต่กันิพพานไปวันนั้นแแต่ ๑

ส่วนท้าวพระยาทงหลายทกเมืองกัมาพร้อมกันแแบ่ง โถงคำสูงสำมว
 ไล่พระไว้แแต่ กัตั้งการบรูษามากนกันนได้เจ็ดวันแแต่ ในวันถวนแปดนั้น
 พระยามตราแแต่คนกัห้ามเป็นคู้กันนยกเอาไม้ โถงคำขึ้นสู้เชิงตระกอนกของ
 หลวไม่จันทั้น แแต่กับรูษได้เจ็ดวัน เตะไชธาคุก็ออกใหม่ตั้งระองค์พระ
 ยิงหลอแแต่ชินธาคุเจ็ดองค์ ทรงปกคิอยุบแแต่กบย่อย เคษหลอกว่าน
 กัย่อยไปเสียงแแต่ ๑

ส่วนตั้งพิญญเจ้าเข้าสู่นิพพานแแต่ กัอธิฐานตั้งวิธาคุไว้โปรดคน
 แแต่เทวดาทงหลายครวมเสียงเขตต์ ๕๐๐๐ พระวัสส์ถักมแแต่ ๑

จำเนียรแแต่ไปกายหน้า อรหันตาเจ้าทงหลายกันำเอาธาคุกช้อย
 มอกาชายกับธาคุย่อยทรวงหนึ่งมาจุไว้ห้วงน้ำที่แช่แห่งตามโถงาทพระทำ
 นายไว้ทักเพียงหันแแต่ ๑

เมื่อนนอรหันตาแแต่ชาวเมืองทงหลายกัชุดหลุมถงตั้ง ๒๐ วากวาง
 ๕ วา แแต่กัจุธาคุกช้อยมอกาชายกับธาคุย่อยทรวงหนึ่งนั้นไว้กายบนพระ

แปลงให้เป็นไฟลัดิจัทลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
 หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเศก เชียงใหม่

เกล้าฯ ขาดนั้น แดวกก็ออกแก้วท่ามกลางชุม กวมชินธาตุไว้สูง ๓ วา
แดวกตั้งดำท้ายทองแฉดล้อมไว้ แดวกก็แต่งยนต์จักรพัดอ้อมอยู่ค่อง ๆ
บรรดาเพื่อให้รักษาพระราชผู้เจ้าแดวกก็ปิดปากชุมนั้นด้วยดินแฉดอิฐเต้าให้เพียง
ตั้งแก้วผิวดินเป็นถนนตามเพียงตั้งแก้วเต

เมื่อพระเจ้านิพนพานไปแล้วเหิงนาน คำสั่งนาพระองค์กาลล่วงได้ ๒๑๗ ปี
ยังมีมหากษัตริย์คนหนึ่งเป็นชาติราชวงศ์ชือฮอโถ้กราชา เดวยเมืองปาตวิบร
ปรามชมพทวี่ปี มีศรัทธาสร้างคำสอนชินธาตุแปดหมื่นสี่พันหลังไว้ทุกเมือง
ถึงเมืองนั้นทบุรมาจุธาตุที่ภูเพียงถ้วนสามที่เต้าเต

เมื่อนั้นชาวภูถ้าวเทศทั้งหลายก็พร้อมกันสร้างพระราชผู้เจ้าที่ภูเพียง
ถ้วนสามที่เต้าเต ก่อชุมเรียงตงเหนือพระราชผู้เจ้าถัก ๓๐ วากว้าง ๕ วา
เป็น ๔ แจ่งมณฑล แดวกก็แบ่งอุบคำได้ชินธาตุแฉดหนึ่ง แดวกก็หล่อรูป
ตั้งที่ทองยื่นอยู่กลางชุมพระราชผู้เจ้าแล้ว ก็ตั้งดำท้ายทองแฉดแดวกก็แต่งยนต์
จักรพัดอยู่เพื่อรักษาพระราชผู้เจ้า แดวกก็กอดินอิฐขึ้นเพียงผิวดิน แดวก
ก็ถือเป็นเจดีย์สูง ๓ วาเต

ตั้งแค้นนมาคนทั้งหลายบาปหนาสาโหดนัก คำสั่งนาหลุก้าเดี้ยก้า
ผู้จกสร้างแปงบได้ นับแต่พระเจ้านิพนพานไปได้ ๕๐๐ ปี เจดีย์ฮอโถ้กฤษังเดี้ย
เป็นป่าใหญ่หนามหนวดน้อตยอดทุกก้ามปรากฏรู้ว่าชินธาตุได้เต

ถึงปีเม็กเส็ดโบราณศักราชพระยาไชยเส่นได้ ๕๒๐ ตัว พระยาฮาชาติ
คิดเดี้ย แดวกตั้งศักราชใหม่ตัวหนึ่ง ในบักตโคเป็นต้น คำสั่งนาต้องไปด้วย
ลำดับไปเมือหน้า ถึงปีเบกยี่คำสั่งนาต้องไปแล้วได้ ๖๒๓ ปีเต ศักราช
ได้ ๖๔๐ ตัว พระยาตรัจกขรรฆมารเจ้าเมืองตงกาทวี่ปัดเดี้ย แดวกตั้ง

ศักราชใหม่ตัวหนึ่งในปีที่โคเป็นต้น ถ้าดับแต่นั้นไปภายหน้า คำสั่งนา
ด่องไปแถวได้ ๖๒๓ ปี ถึงปีเบ็กเด็ค ศักราชได้ ๖๖๐ ตัว พระยาคุมพด
อนรุตธรรมราชในเมืองอางวะระคตเดี่ย คงศักราชใหม่ตัวหนึ่งในปีที่โค
เป็นต้นถ้าดับไปภายหน้า คำสั่งนาด่องไปแถวได้ ๓๒๙๐ ปีเด ๑

เมื่อนั้นคดียศักราชได้ ๗๑๗ ตัว บั๋วออกตั้งนำรอมพิไลยหนอรุทรวงษ์ไช
ใหม่ว่ามีช้อยดั้นแต่ ๑

ททา ในภาดนนั้นพระอโยกับพระยาสุโขไทย ก็ให้พระราชาเจ้า
เจ็ดองค์กับพระพิมพ์เงินสี่สิบองค์พระพิมพ์ค้ายี่สิบองค์แด่ พระราชาเจ้า
เจ็ดพระองค์นั้น พรรณด้ององค์นั้นเท่าพรรณหอมบ้อม มีวรรณดั่งแก้ว
ผลึก ถ้ามองคั้นมีวรรณดั่งแก้วมุกด์ ด้ององค์นั้นมีวรรณดั่งกำเด ๑

ยังมีมหาเถรเจ้าคนหนึ่งชื่อว่าธรรมบาทเถร พระยาครานเมืองหาก
นิมนต์มาอยู่เมตตามเมืองพัวเด ๑ เมื่อนั้นพระยาครานเมืองจึงว่าฟังว่าจัก
ควรจุราชาไว้ที่ใดชาว่าอัน จึงให้ยังมีมหาธรรมบาทเถรเจ้าว่าข้าแต่พระราชครู
เจ้าจักควรจุราชาเจ้าไว้ในที่ใดจา ขอเจ้าจงพิจารณาคนที่ควรจุราชาเจ้าไว้
เทอญว่าอัน มหาธรรมบาทเถรเจ้าพิจารณาทุกที่เมืองถั่วเทศทั้งมวด
ก็เห็นยังเขตคภูเพียงเป็นที่ควรเรียงไว้ราชา จึงกล่าวว่าดูกรมหาราช ควรจุ
ไว้ที่ภูเพียงหว่างนาเตียนเตระเมตถึงพันแถวอัน ๑

เมื่อนั้นท้าวครานเมืองฟังเถรเจ้าถั่วไชยภูมิ ท้าวก็มีใจหุ่มชมชื่น
ยินดีจึงเอารพดโยธามาแต่เมืองพัวให้คฤชายคนคร ห่าจำพวงนำพระราชาเจ้า
ตงมาทางทักษิณทิศช่อคภูเพียง ก็เรียงรพดไว้แถวคดงทัพจอดใฝ่นาย
ด้วยอานภาพพระท่านายไว้ พระมหากษัตริย์หากนำมาเด ๑

แปลงให้เป็นโพลีดิซิทัสจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมั่งคลาภิเชก เชียงใหม่

เมื่อนันทวาทให้พลคนป็นลำริดคนหนึ่งใหญ่เพื่อได้พระราชเจ้าเจ็ด
 องคกับพระพิมพ์เงินพระพิมพ์ค่าดีสิบองค์ แล้วหีบหีบแทบแล้วได้สัทหาย
 จันถลกกลมเหมือนดังกอนยานนุไว้ในซุมกว้างวาทึกวา แล้วก่ออิฐ
 เป็นเจดีย์สูงวาหนึ่งบรรจุพระราชเจ้า คราวอนเบนถวนดีแต่ ครั้นบรรจุ
 พระธาตุแล้ว ท้าวแก้วเมืองพวตงอินเบนที่อยู่แห่งคนหันแต่ ๑

เมื่อภายหลังท้าววาเพิงถึงพระราชเจ้าใครไหว้ทุกคำเข้าสู่วันยาม จึง
 ยกเอารพตออกจากเมืองพวตงมาตั้งทพอยู่ตนญเพียงตอดสร้างเวียงกอม
 ญเพียงซุดคี่ได้ผิงดินแดงประตชินงามด้ออาด ๑

เมื่อศคยศึกกราชได้ ๗๒๓ ตัวยกตีได้ กุณณาแต่ชาวถ้าวเทศ
 พร้อมกันแบ่งโฮงพระยาชนไม้มาเข้านำแม่เคียนแม่ถึงไวน้ำแห่งเดี่ย เหตุ
 ว่าฝนตก ตวดได้ชื่อว้าแซ่แห่งคิตด้วยชินธาตุเจ้า ว่ามหาธาตุเจ้า
 แซ่แห่งว่าอินแต่ ๑

ท้าวครานเมืองอยู่เวียงแซ่แห่งโตหาขอบเข้า ชุนอินทาเมืองโตไซ
 ฝากมาถวายเป็นมณินณาการเมืองใหญ่ ช่วยมนต์ได้แถมพิช ท้าวก็ได้ใจว่า
 ศุภมิตรตามธรรม มีอือบหยุบคำแผ่นผ้า ตวดเกิดเป็นพิชกถ่าเดี่ยบแทงตน
 ตวดด้อยบตายในบกาเหมาในเวียงแซ่แห่งทนนหันแต่ ๑

เมื่อนันทท้าวผู้ชื่อผากอง ถูกเมืองพวมากินเมืองแซ่แห่งเด้านาน
 ได้สำมับนาแห่งเดี่ย หาท้างม้าจกกินได้ จึงมาสร้างเวียงกอมบ้านห้อยโค
 ชื่อว่าเวียงน่านบดิน ๑

ในศคยศึกกราชได้ ๗๓๐ ตัวยบเมกตั้งัน เดือน ๓๒ ออก ๖ คำวันอังคาร
 ยามแต่ควอนนหันแต่ ๑

อยู่มาได้ ๑๕ ปี ในปีชวียัตติยศักราชได้ ๗๕๗ คว อดอนิจกรรม
ไป อายุทั่วได้ ๘๐ ปีแต่ ๑

ส่วนเจ้าราชบุตรดำคนพี่น้องคนพี่ชื่อว่าคำตัน คนกลางชื่อว่าศรีจันทร์
คนน้องช้อยชื่อว่าท้าวหุ่งแต่ ๑ ส่วนราชบุตรคนพี่เสวยเมืองแทนได้ ๑๑ ปี
ขุนหลวงชาวไต ใช้เครื่องราชาให้มาถวายให้แบ่งทอดรังของค ฤษถวดเจ็บ
คนพี่ช รมนบกเจ็บคนหนักเหลือขนาด ถวดมรณาคตายไปในเมื่อกกลางคืน
หันแต่ ๑

ในปีชวียัตติยศักราช ๗๕๗ คว ท้าวศรีจันทร์ ได้เสวยเมืองแทนพี่
ได้ ๒ ปี

เมื่อน้องมีท้าวสองคนพี่น้อง คนพี่ชื่อว่าพระยาเถร คนน้องชื่อว่า
พระยาอุ่นอยู่เมืองแพะ ยกพลมากล้อมชิงเอาเมืองน่าน ถวดกำจัดพระยา
ศรีจันทร์เสีย แล้วเสวยเมืองแทนแต่ ๑

ส่วนท้าวหุ่งคนน้องจะเดินไปเมืองไตถวดพ้นจากมือข้าศึกได้อยู่สบาย
ใจ พระยาเซ่เตยงไว้ถวดรักย่านักแต่ ๑ เมื่อพระยาเถรฆ่าพระยาศรีจันทร์
เสียแล้วเสวยเมืองแทนได้เดือนปลาย ๒๐ วัน ถวดไช่เดียวบอกตายไปแต่
แต่ ๑ ท้าวอุ่นเมืองคนน้องกินเมืองแทนพื้นนานชะลได้ ๒ ปีปลายส่วยใจแต่
เป็นดังหมูนแท่ตอนชนิด ส่วนกษัตริย์คนน้องช้อยชื่อว่าท้าวหุ่งห้อยหัวใจ
ตกเทศไถ่ถ่านไต พระยาเซ่เตยงไว้รวมรพลได้ ขันมาสู้พระยาอุ่นเมือง
กูเสีย โสภถวดม้วยมอดตายไปแต่แต่ ๑

พระยาหุ่งเสวยเมืองแทนได้ ๘ ปี ถวดมรณาไปตามกรรมท้าวแต่ ๑

แปลงให้เป็นไฟลัดจัทลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก เชียงใหม่

ส่วนลูกท้าวห่มตนหนึ่ง ชื่อว่าท้าวภูเข่ง เป็นหลานท้าวผากอง
ได้เสวยเมืองแทนเก่า ปีช่วยเจ้าจก คติยศกราชได้ ๗๒๘ ตัว ได้สร้าง
วัดหลอด พระยาภูเข่ง และปีเต่าดี คติยศกราชได้ ๗๗๕ ตัว ท้าวภูเข่ง
สร้างวิหารแล้วบริบูรณ์ ปีช่วยเจ้า คติยศกราชได้ ๗๗๘ ท้าวภูเข่ง
ถวถอนิจจกรรมไป ท้าวภูเข่งเสวยเมืองได้ ๓๑ ปี เต่า ๑

ท้าวพันตนลูกได้เสวยเมืองแทน ๓๐ ปี เต่า ถึงปีบีได้คติยศกราช
ได้ ๗๘๗ ตัว ท้าวป่าสุ่มเจ้าข้างเผือกตนลูกได้เสวยเมืองแทนเก่า ก่อ
กำแพงเวียงน่านปีนนานได้ ๘ ปี จึงแล้ว เป็นปีเต่าใจเต่า ๑

เจ้าราชบุตรดำคนพี่น้องลูกท้าวผาส่ม คนพี่ชื่อว่าอินทแก่น
คนกลางชื่อว่าท้าวแพ่ง คนน้องช้อยชื่อว่าท้าวหลอดเต่า ๑ ท้าวอินทแก่น
เสวยเมือง แทนพ่อได้ ๖ เดือน ท้าวแพ่งและท้าวหลอดชิงเอาเมืองได้
แล้วเอาพี่ได้คอกไว้ว่าจักให้ตายในคอกนั้นว่าอัน ๑

ส่วนท้าวอินทแก่นคนพี่มีสยาคือพองป่องบ้อยพน คิดว่าลงท้องหลุ
เลือดหอดหิวแรง เขาเลือดควายแดงทาเลือดผ้า เทียงว่าจกควมหน้า
สู่ทางตายชะแฉว่าอัน ๑

เมื่อนั้นท้าวแพ่งก็ให้ไพร่ประตูกอกไว้ ว่ามันจักตายภายนอกคอกก็
ตามใจมันเทอญว่าอัน ตกเมื่อหนกตางคืนท้าวอินทแก่นหุดอนออกจาก
คอกตามคอนล่อกแดนหนไปตั้งบ้านเต่า ให้พระยาแซ่เตียงไว้นั้น เขาก็
กบงตลวดตักหินคนเดียวงถึงเมืองฮ่ามบ้านหัวตมนน ซอกินเขาจิมเฒ่าแก่
ผู้หนึ่งชื่อว่าผาขาว ยินฮักเจ้าเอาท่านเขาได้เชื้อหุ้มทนต์พายส่งหนีไปเมือง
ไคย่อดแซ่ไต ทพิงส์วัดสัตตเต่า ๑

พระยาไชยเลียมมีคำกรุณาขับเอาโยธาเมืองโต ได้จับปลาดายสามเดือน
 ได้พลหลวงหลายขนมาถวายหนเหนือ มีขุนศรียกพลขนมาขอตเมืองน่าน
 คงทัพอยู่ภายนอก เขาแม่น้ำเป็นขอไชยภูมิตกหน แดวกไชยราชดำดิน
 ไปบอกพระยาคนหนองอนเป็นเจ้าเมืองนันทบุรีหนแต่ ฯ

เมื่อนันทาวแพงคนเป็นน้องวาพมาสู่แต่เมืองโต ให้มวยเมืองเอาแต่
 คำว่าอัน เห็นอาามาตยห้ามกับพังกษบเฮารพตโตแดวกขนจิจ้างคองชอ
 ว่าทรงยศปราบจักรวาชามาน่านเหนือปากน้ำมุน เมื่อนนอินทแก่นทาว
 กขนช้างโตคองหนึ่งชื่อวาชวานเพ็กพระยามารลงหลอ ทาวแพงกษามนา
 คือเถยชนกัพันข้างทรงยศทรุดเข้าชวานเพ็กเคารบจับทเม้นตูกไพรวงทรงยศ
 คาคันเหตั้นหงายคัน จกณนผงตงตบโต ก็เพ็กคานแตนหนชาม
 นทพน แดวกไอน่านแกวเป็นขอ ทางโตไอน้ำมุนเป็นแดนตงอยู่
 เล้าตาชนทนนอินทแก่นทาวตวดพวชามน่านเดยชน ทาวแพงอดคณ
 หาญบหนว้ยข้างชนพัน ข้างทรงยศแห่งคณหลอกเข้าอินทแก่นเจ้ากต
 ข้างชวานเพ็กเบมจกตปลาดายงักเข้าเหงอกข้างทรงยศเยือกหนคณ อินท
 แก่นบุญยืนกัฟาดง้าวได้จับชาทาวแพงตวดชจัตคราจากคองข้าง พดแก่นทาว
 กไ่ม่างคกริมน้ำมุนกัพันกนคายไชวชวาง พดทาวแพงคนดะข้างจัต
 ขจายวณินนแต่ ฯ

ทอนแรกชนกัพันทนนเหนือแซพตางหน ททาวแพงจัตคราจากคองข้าง
 หน คณทงหลายกล่าววามันตอนชจัตวอน ควบถึงบคณแต่ ทคณพัน
 กนคายไชวไอนันว่าบ้านไชวแมงมตางวอนแต่ ฯ

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
 หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาภิเชก เชียงใหม่

พระยาอินทแก่นท้าวได้เสวยเมืองในบักกบยี่ ตติยศักราชได้ ๗๒๖ คว
ขยมาได้ ๓๐ ปี ก็ใช้เรือรบมางเป็นแรกไปถวายแก่ท้าวติโลกราชเมือง
เชียงใหม่นั้น

เมื่อนันท้าวติโลกราชได้เมืองน่านมาด้วยเมืองพิงเชียงใหม่นั้น
ก็จัดทหารพลเดิน ๔ จำพวกเดินมากไปทางเมืองตอเอาชาวตอเป็นหม
หนามาทางเมืองปดงตงทางทางคยคยคยคยคยเจ้าฮอดเมืองน่าน คงทพ
อยู่ตงวนศาลหลวง ตงฮามอกยงเขาทางประตูอุทยานให้ร้องเขาคุ่มเวียง
พระยาอินทแก่นท้าวฟังข่าวอาจกัศอรพดท้าวใหญ่ได้ ก็เอาลูกและ
เมียหนีลงไปเมืองไต ไปหาพระยาแซเดียงอันเป็นสหายคนเล่าเห็นแต่ ๆ

ท้าวติโลกราชได้เมืองน่านแล้วก็ปลูกท้าวแพง ผู้ชื่อว่าท้าวผาแดง
ให้กินเมืองน่านในบักกเมต ตติยศักราชได้ ๘๐๓ ควแด ๆ

ตั้งนว่าเมืองกล่าวไทยคือเมืองน่าน ค้อมพอดตั้งที่เจ้าราชบุตรดำมคน
ชื่อว่าท้าวผาแดงเห็นแต่ ๆ ท้าวผาแดงเสวยเมืองไต ๓๒ ปีแล้วก็ขึ้นจกรรม
ไปในบักดั่งว่า ตติยศักราชได้ ๘๓๒ คว และถดินนหมั้นแซ่หม่อมมารงอยู่
สามเดือนแล้ว จึงให้หมั้นตั้งยเชียงของมากินเมืองในบักฮวงเมต ตติย
ศักราช ๘๓๓ คว ขยมาได้ ๕ ปีก็ย้ายไปกินเมืองเชียงแต่น แล้วจึงให้
หมั้นฮวยในบักนเมืองในบักบโคศักราชได้ ๘๓๗ ควแด ๆ ขยมาได้ ๓ ปี
ก็ผลิตอาญาท่านมาเสียบเบกย ศักราชได้ ๘๕๐ คว จึงให้หมั้นชวามากินเมือง
ไต ๓ ปีก็ตายไปบักฮวงได้ ศักราชได้ ๘๕๓ คว จึงให้หมั้นคำผู้ตมากิน
เมืองไต ๓ ปี แล้วก็หนีไปกินเมืองฝางเต่า ท้าวชาก่านลูกเมืองฝาง มากิน
ในบักกบดินศักราชได้ ๘๖๖ คว และท้าวชาก่านนคือได้แก่แม่หมาเต่า
อันออกจาก โกนมาไหว้พระเจ้าทีภเพียงวันนั้นแต่ ๆ

คนท้าวหนนควรอกัจจรัย มลิวคำแดง ขาท้าวกตตายด้วยนำหมัก
เกลี้ยงขาไปปิดหลากเป็นรูปนาคและเศวตด้วยเกยว ๒ ขาดังน้อง ยามท้อง
ฝ้ายเที่ยวไปยีนว่องไวประภาคแก่นดกรรจเช่นเด ๗

แต่นมาท้าวก็ใช้บ่าวคนผู้ชื่อว่าหมื่นในคำช่องเมื่อมาเรือ ท้าว
ติโดกรรชด้วยเวียงการเมืองพิงเชียงใหม่ แล้วจกพอกมาก้อำตาอาญา
แล้วก็ไปลัดบ้านหลวงหัวเวียงหินเด ๗

ส่วนมหาเถรเจ้าคนชื่อว่าสิริโพธิ ท่านไปเมืองลังกาได้ตำนาน
และหมื่นในคำช่องก็เข้าไปไหว้ถามหาเถรเจ้าแล้วก็นั่งอยู่หินเด มหาเถรเจ้า
ก็ถามว่าอบาสักเป็นข้าท้าวเคิดแต่ตัวเดนมานจา เหตุอันใดมีแต่มาถึง
วัดเข้าทนาจว่าอัน ๗

หมื่นในคำช่องจึงให้รู้ว่าข้าแต่มหาเถรเจ้า ข้ามาแต่เมืองน่านเหตุ
เวียงการตกลเมืองน่าน ท้าวเมืองน่านจึงให้ข้ามากระทำการพระเจ้าฟ้า
เมืองพิงเชียงใหม่แล้วอัน มหาเถรเจ้าคนชื่อว่าสิริโพธิ ได้ยินว่ามาแต่
เมืองน่าน จึงถามดูที่ภูเพียงรู้ว่า เป็นทวเค็ชลูกตำนานในเมืองลังกา
แท้เด ๗

มหาเถรเจ้าได้ครัดแจ้งเหตุว่าเป็นชาตุพระเกตุที่มีที่ภูเพียงได้ ยินเสียง
ด้านว่าเป็นไม้ตาลและไม้ไผ่ใหญ่เป็นไม้ไผ่ล้านล้าน ภายนอกเห็นอจอมปลวก
ดวงสูงประมาณวาหนึ่ง ชะรอยมีแต่ก่อน แต่เช่นบุ้หม่อนเพิมมีชะเด
ว่าอัน ๗

พระได้ ยินหมื่นในคำช่องไซ่ข่าว ก็มีใจชื่นชมบาน เหตุถูกตำนาน
ลังกา ท่านก็ฝากเทียบมา ๒๐ เต่มให้บุ้ชา คำวดคให้หนังสือตำนานมา

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเศก เชียงใหม่

แต่ ๑ หมื่นในคำของกระทำราชการ แดวกักราบท้าวติโลกราช แดวกั
ให้ว้มหาเถรเจ้าวิชิตโพธิ์มาต่านหุดวง แดวกัเอาเทียนชาวเดิมกับหนึ่งตั้ง
ค่านานนมาถงเมืองน่าน แดวกัถวายแก่ท้าวซาก่านตั้งประการหันแต่ ๑

เมื่อนนท้าวซาก่านหมื่นในคำของเป็นเหง่า ก็พาคนทงหลายเข้าไป
แล้วถางยังภู่เพียง แดวกักับกยงชื่อของทางบุชชาด้วยเครื่องพร้อมตั้งอื่น ก็
อยู่บ้านเรือ - เผ่าคั้นค้อยแดงดูพระธาตุเจ้าครามแดง ภาควิศนรุ่ง ก็เห็น
อัศจรรย์อันมาก อันพระธาตุเจ้าหากผายปาฏิหาริหลายประการต่าง ๆ
หมื่นในคำของก็เมือกราบไหวท้าวซาก่านหันแต่ ๑ ท้าวก็ให้ชุดคยงจอม
ปลดวงอินนตลกประมาณวาหนึ่ง ก็เห็นก้อนผาใหญ่กลมเกลี้ยงนิก ท้าว
ก็ให้ ศตึกหินตุนปหนองเทศมีฝาแทบเป็นเนออนเดียวกัน ก็พล่องไซค
กับไต ก็จึงให้ผ้าขาวเชียงคมยหนึ่งอันอยู่ปฏิบัตวดีใหญ่ขึ้นมาไซค ก็จึงหัน
พระธาตุเจ้า ๗ พระองค์กับพระพิมพ์เงิน ๒๐ องค์ พระพิมพ์คำ ๒๐ องค์
อยู่กับนั้น อันพระยาครานเมืองเอาแต่พระยาสุโขไทยเมืองใหญ่มาจุไว้
นั้นแต่ ๑

อันพระยาอโศกจุไว้ตั้ง ๓๐ วันนั้น ยังบอกเท่าพอรูด้วยค่านาน
นิทานตั้งเดียวแต่ ๑

ท้าวซาก่านได้ธาตุแล้วเอาเมื่อไว้มณฑปข้างช่วงหุดวงนานประมาณ
เดือนหนึ่ง ก็ตั้งการบูชามากนัก พระธาตุเจ้าก็ดำแดงปาฏิหาริทั้งเมื่อวัน
เมื่อคืนหลายประการต่าง ๆ หันแต่ ๑ ท้าวซาก่านจึงให้ไปเรียนอาญาที่ท้าว
ติโลกเมืองพิจ ว่าผู้ซาทงหลายได้ธาตุพระเจ้าที่ภู่เพียง ๗ องค์ จึงให้ผู้ซาท
ทงหลายจุไว้ ที่ใดจาวอัน ๑ ท้าวติโลกว่าได้ที่ใดให้จุไว้ที่นั้นเทอมย ว่าอัน ๑

ท้าวซาก่านคนรักพุทธศาสนาทะ ก็ให้ก่อเจดีย์กรมพระธาตุเจ้านั้น ให้ใหญ่เท่าตัวท้าวซาก่านนั้นเทอญ ว่าอัน ๑

ท้าวคโกลปลงอาญาภรรณาดั้นนั้นเห็นแต่ คนใช้รับอาญาแล้วก็คน มาให้วัดกับออกถั่วแก่ท้าวซาก่านผู้ประทักษิณเห็นแต่ ๑ ท้าวซาก่านบเข้าใจ ด้วยคำว่าให้ก่อเจดีย์เท่าตัวนั้น ท้าวพิจารณามอยู่อธิบายว่าให้สร้าง เจดีย์เท่าตัวนั้น จึงให้วัดถั่วตามพระสงฆ์เจ้าเห็นแต่ พระสงฆ์เจ้าทั้งหลาย ก็ถั่วอธิบายแก่เจ้าแผ่นดินว่าให้สร้างเจดีย์ใหญ่เท่าตัวมหาธาตเจ้านั้นเท่า บมีนา จัดแท้ ได้เจดีย์ก่เป็นตั้งพระพุทธรูปเจ้าเทศน์ว่า มโนปุพพกุมา รมมา นั้นแต่ ว่าให้ก่อเจดีย์กรมพระธาตุตามวิสัยใจมักแห่งคน อธิบาย เจ้าแผ่นดินเมืองพิงเชียงใหม่ว่าดังนั้นตายว่าอันแต่ ๑

ท้าวซาก่านก็เอาธาตุไปจุไว้ ที่เก่านั้น แล้วยุทธหัวผ้าขาวเชียงคม ผู้โอบชาคุนั้น ตกชุมชาคุนั้นแล้วก็ถั่วว่า ท่านจงเป็นข้าธาตุกับ ลูกหญิงท่านผู้ชื่อว่าอวเทศ มีอายุได้ ๑๒ ปี ต่อเท่าเลี้ยงผู้ตั้งศาสนาเทอญ ว่าอัน ๑ แล้วยกโอกาสหยาคณาตกชุมชาคุนั้น แล้วยกก่อเจดีย์กรมสูง ๖ วา ในปีที่อวยสันศักราชได้ ๘๓๘ ควันนั้นแต่ ๑

ท้าวซาก่านตนนั้นคือได้แก่แมงหมาเตี้ยตัว ออกมานบแทบคันพระเจ้า ในเค้าไม้ลำโรง พระแย้มโค่หัววันนั้นแต่ ผ้าขาวเชียงคมผู้โอบชาคุนั้นกับใช้ผู้ใด คือหากได้แก่ท่านพรหมณผู้เอาหมากต้มอมมาทานแก่ พระเจ้าวันนั้นแต่ ๑

ท้าวซาก่านสร้างเจดีย์แล้วอยู่ได้ ๓ ปีก็หนีไปกินเมืองเชียงแต่นในบ กัดโค่ ศคยศักราชได้ ๘๔๑ ควันนั้นแต่ ๑

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิตัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาสิกเฮก เชียงใหม่

ท้าวชายยวมมากินเมืองแทนในปีเค้ายี่ ตศิศักราชได้ ๘๔๔ ตัว
 แด ๑ ท้าวชายยวมมากินเมืองน่านได้ ๕ ปี แดวจึงชักเชิญยังพระอริยสงฆ์
 เจ้าก่อเจดีย์ก่อมเส้าสูง ๑๗ วา แด ๑ เถิงปีกาเม้าศักราชได้ ๘๔๕ ตัว ท้าว
 ชายยวมก็มรณาไปแด ๑

ท้าวคนตูกินเมืองแทนได้ ๕ ปี แดปีเมิงเม็ต ศักราชได้ ๘๔๘ ตัว
 หมั้นมกคตเชียงเอ้อมากินเมือง ๖ เดือนก็มรณา ๑

เจ้าเมืองตะคองให้ท้าวบุญมากินเมืองในปีเมิงเมตนั้นสูงเดี่ยว ได้
 ๗ เดือนหนีไปเชียงแค้น หมั้นคนเชียงได้มากินเมืองบกาบยศักราชได้
 ๘๕๖ ตัว ได้สืบเดือนกัหนีไปเมืองเชียงแค้นเดี่ยวแด ๑

เจ้าเมืองท้าวบุญแฝงเข้าได้มากินเถาในปีดับเม้าศักราชได้ ๘๕๗ ตัว
 อยได้ ๓๒ ปี เป็นพยาธิตายไปในปีเม้า เจ้าหมั้นสามตันมากินได้ ๓ ปี
 หนีไปกินเมืองฝางในปีกตดง้า ศักราชได้ ๘๗๒ ตัว เจ้าเมืองถ้อยมากินได้
 ๓ ปี หนีไปกินเมืองตะคองในปีกาเด้า ศักราชได้ ๘๗๕ ตัว เจ้าบุญขวง
 ตูกท้าวบุญแฝงมากินได้ ๓ ปี หนีไปกินเมืองเซิงในปีดับเค้ ศักราชได้
 ๘๗๗ ตัว เจ้าเมืองฝางมากินได้ ๓๐ เดือน หนีไปกินเมืองพยาวในปี
 ฮวยใจ ศักราชได้ ๘๗๘ ตัว เมืองแพรวคำยอดฟ้าได้มากินได้ ๓ เดือน
 หนีไปกินเมืองพยาวในปีเมิงเม้า ศักราชได้ ๘๗๘ ตัว เจ้าพระยาหน่อ
 เชียงแค้นมากินได้ ๓ ปี ก็หนีไปกินเมืองพยาวในปีกตเม้า ศักราชได้
 ๘๘๑ ตัว เจ้าเมืองพยาวคำยอดฟ้าได้มากินเถาในปีเค้าดง้า ศักราชได้
 ๘๘๕ ตัว เจ้าแซ่แห่งช้อธรรมเสนาและเสนาเดเถรมาสู้รุตตาและมหาตั้งฆ
 ราชารู้รัฎฐาครุบุญเรือง และตั้งฆราชสู้รบบุญญาและพระยาค่ายอดฟ้าและหมั้น

ชายธรรมปรียา ก็พร้อมกันสร้างพระเจ้านันทวงศ์แห่งแคว้น
เป็นบริเวณมหาธาตุไว้หนึ่งแคว้น ๑

พระยาจารย์ออกพักณเมืองได้ ๒๐ ปี จึงได้ข่าวว่าเมืองน่านในปีเบ็กลีง
ศักราช ๕๐๐ คดี อาญาหนีไปเชียงใหม่ได้เป็นเจ้าแผ่นดินสงคราม เจ้าพระยา
ตะคองได้มากินในเดือน ๖ ออก ๒ คำได้ ๑๓ ก็คืนได้ไปด้วยเมืองตะคอง
ตั้งเก่า เจ้าจารย์ออกพักณได้มากินเก่าแต่ ๑ คนนี้ได้กินสามเดือน ในปี
กิดีกัศักราชได้ ๕๐๑ คดี ข้าไปเชียงใหม่อยู่ได้เดือนหนึ่งเป็นนรยารวดตาย
เสียที่เชียงใหม่ในปีกิดีก่อน เดือน ๖ ออก ๑๓ คำเจ้าเมืองตะคองได้มา
กินเก่าแต่ ๑

พระยาเทพดิชยกินเมืองได้ ๓๐ ปี และในปีเบ็กลีง ศักราชได้ ๕๓๐ คดี
ท่านสร้างวัดหลวงกลางเวียงนั้นแต่ ๑ ท่านกินเมืองได้ ๒๐ ปี ฟ้างษา
มิ่งตราได้เชียงใหม่ ปีเบ็กลีงกัศักราชได้ ๕๒๐ คดี พระยาพลเทพดิชย
หนีไปตานซาง เดือน ๗ ออก ๑๒ คำวันเสาร์ไทยเมืองเข้าแต่ ๑ รวมพระยา
ทั้งมรดกแต่ท้าวควนเมืองมาถึงพระยาเทพดิชยได้ ๓๐ คนแต่ ๑

เจ้าฟ้างษาหรือพระยาหน่อคำตั้งเถียรไชยสงครามมากินปีกิดีกัศักราช
๕๒๒ คดี แต่ปีกิดีก่อนมาถึงปีกิดีก่อนได้ ๑๔ ปี ศักราชได้ ๕๓๕ คดี เจดีย์
อันท้าวอ้ายยอมก่อนนั้นก็เพ่งเสียด้านเหนือบัดตั้งก็ เจ้าถัมกิดียาอินศรี
บุญเฮือง บังเกิดใจศรัทธากับพระยาหน่อคำตั้งเถียรไชยสงครามก็ก่อแปง
บัดตั้งกัศักราชเหมือนเก่าแต่ แต่ปีกิดีก่อนมาถึงปีชวยใจ ศักราช ๕๓๗ คดี
พระยาจารย์ออกพัก หนีแผ่นดินเดิมกับบิษยกรก แก่ มหาตั้งฆราวาสเจ้าศรีบุญ
เฮืองแปงทางหนีช้อตถกัศักราชมหาธาตุ ๓๓๐๐ ๑๑ กว้าง ๖ ๑๑ สร้างคำตาเข้า

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาสิกเฮก เชียงใหม่

พระเถระวิหารน้อยยุบสถ ปีเบ็ยกี้ศักราช ๙๕๐ คั้ว แดะปีกิดดี ศักราช ๙๕๒ คั้ว เดือน ๖ แรม ๒ ค่ำ พระยาเซียงใหม่เจ้าฟ้าดำวักคักไปถานข้างมา หื้อราชนามหาดังฆราวาสศรีบุญเฮื่องไปอยู่วิหารเซ้แห่ง ถ้าทำนมาฮอดแล้ว ใหลวมหาธาตุเจ้า ถามหาตำนานมาผ่อดไต่รัตนานแด้วเจ้าฟ้าดำวักคักชอ ห้อมหาดังฆราวาสเจ้าจัต เขาข้าพระธาตุเจ้า ดั่งบาตะ ทังมวด ดั่งร้าง พระวิหาร หื้อตั้งาม ตามตำนานพระเจ้ามายงทนน อธิฐานไว้ ทนนหือเบินที่ตงคำด้นา หืออาวเฮ่าเจ้าพระยาน่านค้ำชูสู่ประการเทอญว่าอนึ ๗

พระยาหน่อคำส่เถียรไชยสงครามได้ภาระการทังมวดในวัดเซ้แห่งแก่มหาดังฆราวาสเจ้าศรีบุญเฮื่องหือชาวชาวัดแยกเอาไม่วัดหัวที่ ที่ห้วยทาวได้ไม้ ๖๖ เถ่มในปีชวดงี้ได้ศักราช ๙๕๓ คั้ว ชาวบุญเฮื่องมี ๓๗ คน ชาวเซ้แห่งมี ๙ คนแด ๗ ในปีเต้าตั้งำศักราชได้ ๙๕๔ คั้ว ดั่งร้างน้ำบ่อแเดะโง้งอาบแเดะเวจกฏหือแก่มเด็จมหาดังฆราวาส วัดหลวงเมืองพั้ว มาอยู่เป็นประธาน แก่ชาวข้างไม่ทงหลาย พ้อข้างไม่มี่ ๘ คำชวอนมันนทญูฮือเป็นประธานแก่ข้างไม่ทงหลายแด ๗

ปีกาเม็ตศักราชได้ ๙๕๕ คั้ว ชาวบุญเฮื่องแเดะชาวเซ้แห่งเอาไม้หน้าฮ่าได้ ๙๖ เถ่ม ปีกาบตันศักราชได้ ๙๕๖ คั้ว เอาไม้ห้วยตมแเด้วกิดตมังวิหารหลังเก่านึเดี่ยบนั้นแด ๗

ปีกาบตันเดือน ๗ แรม ๕ คำวันพุธ ไท่กิดเบ้ายามเที่ยงวัน ๓ บาท นำปลุกวิหารหลวงเซ้แห่งแด แต่ปีกาบตันมาเถิมปีเบ็กใจศักราชได้ ๙๕๐ คั้วได้ ๕ บแเด้วบริบูรณแด ๗ บักตเบ้าศักราชได้ ๙๕๓ คั้ว เดือน ๘ ออก ๕ คำยามกองแแดง พระยาหน่อคำส่เถียรไชยสงครามจุกิตตายไปวันนั้นแด ทำนไต่ กนเมืองนานได้ ๓๐ ปีแด ๗

เจ้าเชษฐาบุตรคนลูกได้กินเมืองแทนพ่อแต่ บั๊กบงด้วักักราชได้ ๕๕๖
 ตัว เดือน ๓ แรม ๓ ค่ำ ไปอยู่รั้งเมืองพ่อด้วร้างวัดคอนแทน อภิเศกเจ้า
 ดำชำมแขวนหื้อเป็นสังฆราชา แล้วยามจักมาขุนเก็บหินแก้วนำดามา
 ถวายอาญาหื้อบดแก้วเดือน ๘ ออก หื้อแบ่งสายตะเองเดินหนึ่งยาว
 ๕ วาใหญ่ ๕ บ้องประดับเป็นบัวผัดใต้โคขรว้าชอดทั้งมวด สายตะเองเดิน
 หนึ่งยาว ๓ วาใหญ่ ๓ บ้องประดับด้วยแก้วพันปลายลูกหนึ่ง บั๊กบมเม็ด
 คักราชได้ ๕๕๗ ตัวเดือน ๘ เพ็ง อภิเศกมหาเถรเจ้าแซ่แห่งหื้อเป็นสังฆราชา
 เดือน ๘ แรมค่ำ ๓ ขึ้นได้ส่งเองคาดขวงโคขรว้าแตรมานเข้ายอดเจดีย์
 หลวง อันท้าวอ้ายยมด้วร้างนั้นแต่ ๑

บั๊กบมเม็ดเดือน ๒ แรม ๔ ค่ำยามกองแดง เจ้าเชษฐาบุตรและพระยา
 หลวงนางฟ้าหลวงดำวัดถ้ำ มารบกันที่ปากงาวบแพ่หนีไปตานข้างวันนั้น
 แต่ ๑

เจ้าฟ้าดำวัดถ้ำมาแต่งแบ่งท้าวพระยาทั้งหลาย มีพระยาแขกเป็นเก
 มาอยู่รักษาเมืองน่านวันนั้นแต่ ๑

เมื่อพินม่านหิวทบเมิกเสด็จคักราชได้ ๕๖๐ ตัว และดาวหงษาพัน
 เชียงใหม่เดี่ยพระยาคอยน้อย พระยาน่านเอาดาวมาขังเวียงเชียงใหม่
 แต่เดือน ๔ แต่ ๑ ดาวกวาดเอาไปเดี่ยตะเปด้าไว้แต่ บั๊กดีโคคักราชได้
 ๕๖๓ ตัว พระยาคอยน้อยเอาชากน่านไปเดือนธาด้าพหแรม ๔ ค่ำ ดาวจึง
 หนีเดี่ยเชียงใหม่แต่ ๑ ปีช้วงเม้าคักราชได้ ๕๖๓ ตัว พระยาเชียงแสน
 มากคุมเอาเมืองน่านบได้หนีไปแต่ ๑

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
 หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก เชียงใหม่

ปีชวดคักราชได้ ๕๖๕ คัว ชาวน่านไปควบคุมเอาพระยาแสนกับได้
แต่ ๑ ปีกาเม้าคักราชได้ ๕๖๕ คัว พ้าดำวัดถ้ำมาเอาเจ้าเชษฐาบุตรเมื่อ
เดือน ๘ แรม ๘ ค่ำ เอาเมือฆ่าเสียดเมืองเชียงใหม่แต่ ๑

เดือน ๓๐ ออก ๗ ค่ำ วันศุกร์ยามกองงายแดพระยาพดคัชชัยได้
กินเมืองแทนฟ้าได้ ๓ ปีแต่ ๑ เถิงบักดเถวคักราชได้ ๕๗๒ คัว เจดย
อินทาวอ้ายยอมด้ร้างนชายเสียด พระยาหลวงเจ้าเมืองจิงพร้อมกนกับ
ด้วยภิกษุด้งเจ้าเมืองน่านทงหลายมีราชครูเจ้าแซ่แห่ง และราชครูเจ้าศรี
บุญเฮืองเป็นประธาน เดือน ๖ แรม ๘ ค่ำยามตุชชัยพร้อมกนรวม
เจดยอินทาวอ้ายยอมด้ร้างนชายเสียด ยังบลิงเจดยทาวธากานนหนอยหนง
แต่ ๑

ปีช้งโคคักราชได้ ๕๗๓ คัว เดือนอ้าย คติยะออก ๓๓ ค่ำ
วันพฤหัสบดี ยามเที่ยงวัน จิงแรกก่อชน ๒๓ วาแต่ ๑ ตงแต่ปี
ช้งโคมาถึงบกาเมา คักราชได้ ๕๗๕ คัว ดาวตานช้างมารบเดือน ๓
ออก ๗ ค่ำวันอาทิตย์ ยามตุชชัยออกรบดาวตาย ๒๗๐ คน เดือน ๔
แรม ๕ ค่ำ วันอาทิตย์ดาวพ่ายหนีแต่ ปีกาบยี่คักราชได้ ๕๗๖ คัว
เจ้าฟ้าอ้งจะมาเอาตะคอนทงยาก เจ้าเชียงใหม่ตาย เจ้าฟ้าอ้งจะกวาดเอา
เชียงใหม่เมือหงษานับด้นแต่ ๑

ปีชบเม้าคักราชได้ ๕๗๗ คัว พระยาพดคัชชัยเมืองน่านได้กินเมือง
เชียงใหม่ เดือน ๓๐ เอาชาวน่านเมือเชียงใหม่ วันนหนเดือนแรม ๒ ค่ำ
วันเสาร์แต่ ๑

แต่มีฮวงไ้มาถึงปักก้าเขาดินทานทั้งมวถนบับได้เงินค่าปูนค่าน้ำฮ้อย
จ่ายเตียงพระสังข์ พระอินมาทำเวียกสร้างบริบูรณ์จึงได้จึงโกและคิดคำ
ตั้งแค่มานเข้างมาจุระบอบชวานคนอยทงดีคนขันหุดวง อินตั้งแทน
บัตตั้งกถวณตั้งอนนเด ฯ

บัตบเม้าเดือน ๘ แรม ๕ คำวันเสาร์ยามเที่ยงวัน พระยาดองเมือง
กินแทนพออยู่ได้ ๘ ปี ถึงปักก้าโคคักวราชได้ ๘๘๕ คิว เดือน ๑๒ เพ็ญเม็ง
วันศุกร์ ชาวน่านพนม่านหนีไปเมืองโตเดือน ๑๒ แรม ชาวโตกวดเขา
กองทัพการเมืองหงษา บักบายใจคักวราชได้ ๘๘๖ คิว เดือน ๓๐ ออก ๕ คำ
วันอังคารยามพลาดรุ่ง โจรนาหุดวงมาชิงเมืองโตถอนเมืองตายช้านั้น
ไปเมืองแพร่ เดือน ๑๒ ออก ๘ คำวันอังคาร อุนเมืองตูกถานช้างมา
ถึงตงทพอยฮอทรยานฮอย เดือน ๑๒ ออก ๓๐ คำ วันพฤหัสบดียามแตร
จักดาไกลเที่ยงวัน อุนเมืองเขานงเมืองเด ฯ เดือน ๒ เพ็ญเม็งวันอังคาร
ยามตุดเข้าชาวน่านหนีเมืองกัหนพระราชกรตั้งดองกัหนล็กโยมเด ฯ
ครี่ถาบาดแซแห่งและครี่บุญเอือกกัหนไปถานช้าง ไปตั้งบว่าแเด
ตูกเจ้าฟ้ากักวเขาชาวน่านเมือหงษา ชาวน่านกันิบหายตายมากนัก
วันนเด ฯ

บัตบเม้าคักวราชได้ ๘๘๗ คิว เดือน ๔ ออก ๕ คำฤกษ์กฏ ๒๒ คิว
ซ้อภมมาต พระยาหุดวงดระคอนเจ้าทางประคู้ทำช้าง เขานงเมืองน่านเด
ระเบียงบริภวณมหาธาตุเจ้าอินพระยาค้ายอดฟ้าสร้างนง ตั้งแต่ประคูนฮอย
ท้ายพระวิหารหลวงไปก้าได้มี ๑๓ ห้อง จักท่าวเดี่ย พระยาหุดวงจึง
นิมนตพระสังฆเจ้าในเมืองน่าน มีส้มเต้เจ้าปาละทิบั้งกรเป็นประธาน

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย

หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาภิเชก เชียงใหม่

และลูกขุนชาวเมืองท่งมวด ตีร่างแปงที่ขึ้นปฏิวัติขจรท่งมวด แด่กได้
จึงโกศิดคำท่งแท่งบัตตงกถวนดอง และแทนหตวงท่งมวดลงมาจุแผ่นดิน
เงินพระยานันท์มหิตเชิง ๑๕๐๐ เป็นค่าค่าแผ่นดิน ได้แทนบัตตงกท่ง ๕ ตาน
แต่บักได้ศึกกราชได้ ๙๙๑ ตัววนันแต่ ๑

ภากรวมท่งมวดคือได้รักได้คำใจหนักแก่พระหตวงเจ้าวักคำแต่ ๑
ด้ถารวยเพี้ยนได้แทนบัตตงกถวน ๒ ลงมาจุแผ่นดินเป็นวัดอุพระหตวงเจ้า
วักคำ พนเงินเป็นค่าแผ่นดิน นอกนนวนัดอุอนเป็นอุปการแก่พระราชาเจ้า
นินนบบได้แต่ ๑ พระราชาเจ้าชดแห่งวชหมทโค พระหตวงเจ้าวักคำ
แต่ด้ถารวยเพี้ยนด้ผลฝ่าได้สทหายได้รักศิดคำ และแทนบัตตงกท่ง ๕ ตาน
และแผ่นรณช่วงปทษณท่งมวด ตงเคบตีบเบาถบเบกยได้ ๓๐ ปี
ศึกกราชได้ ๑๐๐๐ ตัว โฝบขับบจำทันทันทหากเห็นผลภายหน้า กักรททำ
ด้วยคนด้งเคยวแต่ ๑

บ่เมิงโคศึกกราชได้ ๓๐๐๙ ตัว เดือน ๑๐ ประถมด้ตามออก ๒ คำ
วันจันทร์ ไทยฮ่วงเม่วยามกของงวย พระยาหตวงระคอนจุติตายแต่ ๑ เดือน
๓ ออก ๖ คำจ้งได้ตลก ๗ คำจ้งเผา เดือนเพญดาวเผาบม้างเสี้ยแต่ ๑
พระยาเซียงรายเป็นเจ้าแม่ทพมารงเมืองน่านดวดตายบ่เบกใจ ศึกกราชได้
๑๐๑๐ ตัว เดือน ๒ ออก ๓๒ คำวันอังคารยามตดเข้าแต่ ๑ มหาธรรม
ให้พระยาเซียงของดำคนพนองมากินเมืองน่าน บักบ่บ่ศึกกราชได้ ๓๐๑๑ ตัว
เดือน ๙ เพญเม็งวันอาทิตย์ ไทยกาเฮ้ยยามเตรจกตาเที่ยงวัน ถูกษกฏ
๑๕ ตัว เชนังโรงหตวงวันันแต่ ๑ ทานกินเมืองอยู่ได้ ๑๕ ปี เป็นบ่ตาย
ศึกกราชได้ ๓๐๒๔ ตัว เดือน ๓ แรม ๓ คำชาวโคยู่ทกรวมพ่ายชาวโค

ฉิบหายตายมากหนักแฉะ ๑ ปีดับได้ศึกกราชได้ ๑๐๒๗ ตัว ตนน้องได้
 มากินเมือง มาตงเมืองพุกก่อนแฉะ ๑ ปีช่วยสังงาศึกกราชได้ ๑๐๒๗ ตัว
 จึงมาตงเวียงน่าน ๒๓ ปี ก็ตายในปีเมืองแม่ ศึกกราชได้ ๑๐๔๘ ตัว เดือน ๒
 แรม ๗ ค่ำวันอาทิตย์ยามกตองแสงแฉะ ๑

ปีกัตได้ศึกกราชได้ ๑๐๕๑ ตัว พระยาคนตูกได้กินเมืองแทนได้ ๑๕ ปี
 ไปพันดาวโจรว่าพระสงฆ์เจ้าห้ามกับฟัง ปีกาเม็ดศึกกราชได้ ๑๐๖๕ ตัว
 เดือน ๑๒ ออกค้ำหนึ่งวันเสาร์ยามไถ่รุ่งรบกัน เดือน ๗ ออก ๓๐ ค่ำ
 วันศุกร์ยามเที่ยงวัน พระยาพายหนึ่งถึงยามกตองแสงชาวเมืองไพร่ไทยพระ
 ธรรมพระสงฆ์จึงหนีแฉะ ๑ เดือน ๗ ออก ๑๔ ค่ำกองทัพเข้าแฉะเวียงแฉะ ๑

ปีกบตันศึกกราชได้ ๑๐๖๖ ตัว ยอดพระราชาเจ้าแซ่แห่งแฉะยอดเจดีย์
 หลดวงกลางเวียงแฉะเจดีย์ทพยกม้างเดี่ยว วัดวาอารามค้ำส่งน่านธรรมค้ำ
 ดอนธรรมพระเจ้าเขาก็เผาเดี่ยวสิ้น ยังเหลือแต่แผ่นดิน และคนชาวบ้านชาว
 เมืองทั้งหลายก็ฉิบหายตายมากหนัก เพราะอ่ามเชื่อมฟังราชวงจาพระมหา
 กษัตริย์จึงเป็นดินนแฉะ ๑

ในช่วงท้าวคนนัมมหาชากุเจ้าหุดค้ำเดี่ยวที่โตกัต กับสร้างบแบ่งลัก
 อันแฉะ ๑ เท้าส่งผู้พระธรรมแฉะ ไพร่ฟ้าประชาชาวเมืองพร้อมกันหยุดยา
 ที่ชันค้ำชราคมก้างค้ำรัชชาแฉะ ๑ ลักชชากุโบราณาจารย์ดำนานเมือง
 น่านมีดินนแฉะ ๑ กิริยอันจาด้วยคำนานพระราชาเจ้าแซ่แห่งแฉะแฉะ
 ก่อนแฉะ ๒

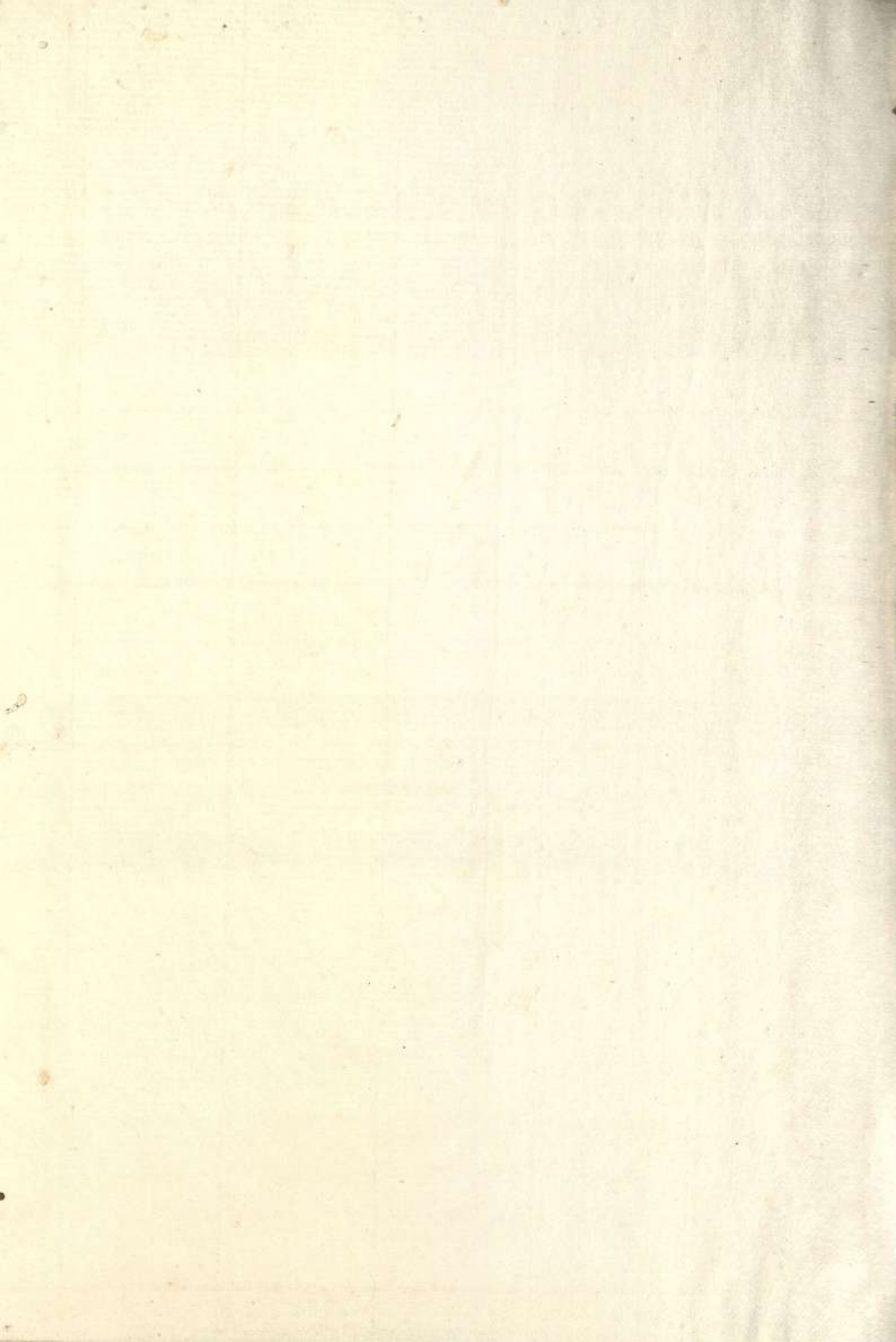
จุตศึกกราชได้ ๑๒๔๒ ตัว ปีกตใจ เดือน ๒ ขึ้น ๔ ค่ำยามแตรจกไถ่
 เที่ยงวัน ก็ดำเว็จแฉะแฉะแฉะก่อนแฉะ ๑

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
 หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาภิเชก เชียงใหม่

จุดศักราชได้ ๑๒๖๒ ค่ำ มีเดายี่ เดือน ๕ แรม ๓ ค่ำวันพุธยาม
 แตรจกดาตู่เที่ยงกับบริบูรณ์หน้แด่ ฯ
 หนึ่งคือพระบรมนันทนเสวีไชยเป็นผู้ตริตออกจากโอบถานเอามาแต่ทุเจ้า
 บัญญา วัดพระสิงห์หามเวียงเชียงรายวันน้แด่

จบบริบูรณ์

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมิ่งคลาภิเชก เชียงใหม่

แปลงให้เป็นไฟล์ดิจิทัลจากสำเนาที่จัดเก็บโดย
หอสมุดแห่งชาติรัชมังกลาภิเชก เชียงใหม่

